

ZÁCHRANA A OBNOVA SCHINDLEROVY ARCHY

Löw-Beer & Schindler
Foundation

PŘÍBĚH SCHINDLEROVY ARCHY

Schindlerova archa je místem, kde byli Židé ze Schindlerova seznamu zachraňováni namísto toho, aby byli posláni do Osvětimi na jistou smrt. V ústřední scéně Spielbergova filmu byli ti Židé, jejichž jméno figurovalo na seznamu, posláni do archy v Brněnci, v domovském regionu Oskara a Emilie Schindlerových.

Tři stavby zde tvořily jediný koncentrační tábor, kde byli Židé místo vyhlazování zachraňováni. Kdo byli Oskar a Emilie Schindlerovi? Co je dovedlo k rozhodnutí Židy zachránit? Zareagovali bychom my dnes stejně, jako oni tenkrát?

Budovy Schindlerovy archy jsou v rozkladu a hrozí jejich zborcení. Rodina Löw-Beerových továrnu vlastnila do roku 1938, kdy musela uprchnout před nacisty. O osmdesát let později, v roce 2018, se znova spojila s místními obyvateli, aby společně založili Nadační fond archa s cílem zachránit a znova vybudovat archu pro školy i další návštěvníky. Jsou odhodlání zachránit historický odkaz a dále se na něm podílet.

Cíle a priority

Nadační fond má dva hlavní cíle:

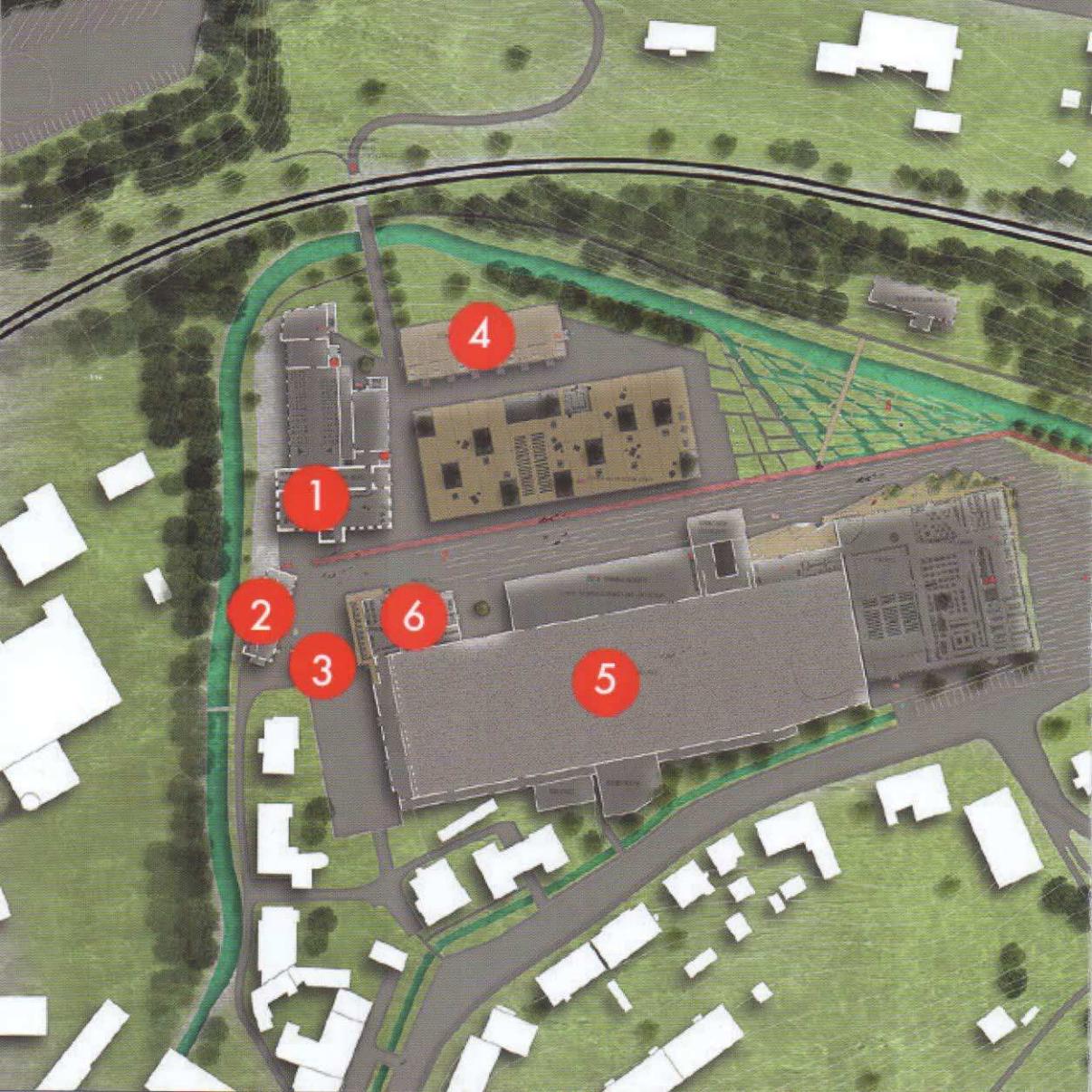
- 1.** *Zachránit a vybudovat památník Schindlerovy archy, šoa a Löw-Beerovy textilky, v němž budou moci školáci a další návštěvníci zhlédnout film a procítit historii v místě, kde se vše odehrálo.*
- 2.** *Podporovat aktivity, které přinesou prospěch obyvatelům Brněnce a širšího regionu Moravy, propagace regionu v srdci Evropy.*

Mimo to bude Nadační fond pracovat:

nezávislým, otevřeným a apolitickým způsobem, odrážejícím ducha a trvalý přínos rodiny Löw-Beerových regionu.

Tento dokument představuje počáteční plány a varianty určené k širší, otevřené a transparentní diskuzi o tom, jakým způsobem by měly být budovy obnoveny, využity a podporovány.

1

2

3

4

6

5

- 1 Schindlerova archa
- 2 Budova Němců
- 3 Budova Oskara a Emilie Schindlerových
- 4 Prosklená odpočinková místnost
- 5 Prostor pro kulturní akce a další aktivity
- 6 Restaurace a budova s technickým zázemím

JAKÉ BUDOU DALŠÍ KROKY?

Rodina Löw-Beerových a Nadační fond Archa - rodiny Löw-Beer a Oskara Schindlera jsou odhodláni zachránit a společně znovu začít psát dějiny. Potřebují Vaši pomoc a podporu.

1. Vytvořit nadační fond (září 2018) – sjednocení všech budov do otevřené apolitické fundace. Konzultace a podněty.

2. Konzultace (září 2018 – březen 2019 – vytvoření videa a dokumentu o plánech určených k diskuzi, přijímání podnětů a návrhů.

3. Záchrana archy (červenec 2018 – prosinec 2019)

- Zabezpečení areálu – zamezení zborcení, zajištění střech, základních dřevěných a kovových konstrukcí, kamery, ostraha.
- Příprava areálu – architektonické návrhy a vyčištění místa z hlediska životního prostředí v souvislosti s jeho nedávným využíváním k textilní produkci.

4. Budování archy (2019 – 2021)

- První přestavba – otevřít příběh Schindlera a Schindlerovy archy v hlavní budově - promítání filmu, multimediální setkání se Schindlerovými Židy.
- Postupný rozvoj areálu – postupné budování areálu, přizpůsobené přáním přispěvatelů - těm, kteří zde najdou domov (archu) pro svou činnost. Součástí budou archivy manželů Schindlerových, německo-rakouská budova, prostory pro pořádání seminářů a aktivit

SCHINDLEROVA ARCHA

Rodina Löw-Beerova se setkala s místními zástupci a s experty v oblasti muzejnictví a historie z Rakouska a Německa, aby společně vytvořili návrh, jak by mohly být postupně zrekonstruovány tři hlavní součásti areálu. Z povahy se má archa stát domovem pro sbírky Oskara a Emilie Schindlerových, film Schindlerův seznam, pro přímé rozhovory se Schindlerovými Židy a pro evropské dějiny vyprávěné prostřednictvím továrny a archivů Löw-Beerových.

Löw-Beerovy překvapilo, jak málo se Schindlerova archa za osmdesát let změnila. V roce 1938 jejich dědeček stál na mostě přes říčku a bránil továrnu proti nacistům. Zdržel je po tři dny - Žid bránil svou domovinu.

V roce 2018 nalézá rodina ještě stojící budovy a hlavní prvky Schindlerovy archy. Stavby jsou však prázdné a hrozí riziko jejich zborcení a tedy vymazání klíčové části našich dějin.

1. Schindlerova archa - v centru, netknutá a s původními rysy. Je prostorná, má tři patra - tovární poschodí, obrovský turbínový kinosál a podlaží, ve kterém spali Schindlerovi Židé (kvůli bezpečnosti umístěné přímo nad pracovištěm vězňů, aby nemuseli procházet kolem nebezpečných příslušníků SS). Budova je určena k:

Promítání Spielbergova filmu a souvisejících dokumentů školním třídám a turistům v autentickém prostředí.

Přímému vtažení návštěvníků prostřednictvím multimédií do rozhovorů se Schindlerovými Židy (rozhovory jsou v držení Spielbergovy Nadace Shoah, vytvořené ze zisků filmu).

Vyobrazení evropských dějin 20. století prostřednictvím této po celé století fungující továrny a vyprávění příběhů o zdejším životě Löw-Beerových a jejich útěku.

Nižší podlaží by také mohla být využita jako muzeum opomíjené židovské historie v Československu, pro filmy a dokumentární filmy, vrchní patro jako jednoduché, cenově výhodné skupinové ubytování.

2. Budova Němců – vedle Schindlerovy archy, u vchodu s původní branou, je budova, ve které sídlili němečtí vojáci. Schindler vojákům platil, aby chránil Židy před nebezpečím, které jim od nich hrozilo. Ty nejnebezpečnější z nich pak jednoho večera opil a nechal zapsat na ruskou frontu.

Tyto prostory by měly být věnovány spojení německé a rakouské historie s československou - spojení, které ve 20. a 30. letech 20. století umožnilo továrně i regionu stanout v samotném srdci Evropy jako jedněm z nejbohatších a jež se stalo jedním z kulturních vrcholů evropského modernismu. Bude zde vykresleno ono jedinečné partnerství a vše, o co jsme kvůli pozdějšímu historickému vývoji a složitým otázkám současnosti přišli.

3. Budova Oskara a Emilie Schindlerových – jedná se o původní pracovní budovu Oskara a Emilie Schindlerových, kteří i přes komplikovanost svého partnerství společně zachránili přes tisíc Židů a utkali se s nacistickou vyhlazovací mašinérií. Koncentrační tábor proměnili v místo, v němž zachraňovali Židy.

V této budově by vznikl prostor pro výstavu o Oskarovi a Emilii Schindlerových a pro jejich archivy, a to ve spolupráci s dědičkou těchto archivů, která továrnu navštívila a ráda se zapojí do přetváření stavby, z níž se má stát domov – archa – pro ty, kteří se rádi setkají s těmito jedinečnými a originálními materiály, videi, rozhovory a dokumenty.

Další vybavení, které má být postupem času zachráněno a přebudováno:

4. Prostor využívaný jako dějiště aktivit a událostí – soubor budov je doplněn nádherným rozsáhlým továrním podlažím. Toto místo by mělo být zachováno témař ve stávající podobě a poskytnout velký flexibilní prostor pro různé aktivity a konání akcí.

To umožní interakci muzea s filmem, textilním průmyslem a dalšími činnostmi (například žáci škol by mohli natočit krátký YouTube dokument – rozhovor o tom, co zde prožili).

Rovněž tím bude muzeu umožněno rozsáhleji se věnovat současnosti a budoucnosti - prostřednictvím seminářů (např. k souvisejícím tématům evropské identity, Československa, průmyslu, migrace, židovské historie), událostí a koncertů.

Prostor bude též využíván obcí pro obecní aktivity, aby došlo k integraci továrny a její historie zpět do místního a regionálního života.

5. Prosklená odpočinková místnost – za Schindlerovou archou stojí velká, prosklená, do krásné okolní krajiny zasazená stavba rámové konstrukce, která bude využívána jako prostor pro odpočinek, četbu a meditaci a poskytne tak poklidné místo ke vstřebávání osobního setkání s historií.

6. Budova restaurace a technické zázemí – poblíž hlavního souboru budov se nachází i ta, která bude využita jako restaurace a technické zázemí. K dispozici bude muzeu i obci.

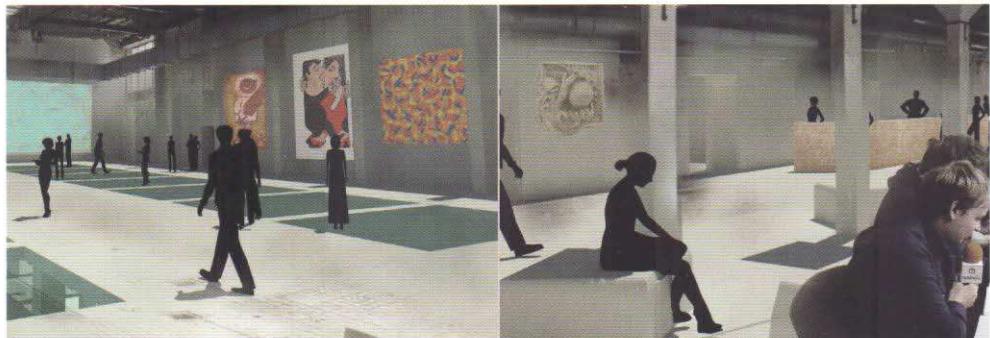

OBNOVA SCHINDLEROVY ARCHY

Procházíme ruinami a představujeme si, jak by měla vypadat návštěva přebudované Schindlerovy archy. Jak budou reagovat návštěvníci a žáci škol? Jak bychom mohli znova vdechnout život příběhu, lidem a dějinám v místech a budovách, v nichž se vše odehrálo?

V dubnu roku 2018 jsme na prohlídku Schindlerovy archy pozvali experty v oboru muzejnictví, historiky, zástupce z řad místních, dědičku po Schindlerových a zástupce rodiny Löw-Beerových, abychom si společně představili přestavěnou archu. Navrhli nám, jak by mohla vypadat hodinová prohlídka.

Co je však důležité - chceme znát i Vaše nápady týkající se opětovného budování archy.

1. Cesta Schindlerových Židů (15 minut) – První návrh se týká propojení areálu s vlakovým nádražím, které leží na hlavní železniční trase a je od továrny vzdálené asi 500 m. Sem přijížděli Schindlerovi Židé - ženy z Osvětimi, muži z Krakova.

Navrhujeme 500 m dlouhou pěší trasu z nádraží přes řeku až k původní tovární bráně do koncentračního tábora. Stezka by byla lemována pamětními deskami se jmény Schindlerových Židů.

Na nádraží by byl uvítací terminál s dokumenty, informacemi o turistických cílech v regionu a mohly by zde začínat prohlídkové trasy s průvodcem. Návštěvníci by tak byli uvítáni přímo u výstupu z vlaků na trase do Prahy a do Brna. Do Schindlerovy archy je také možné přijet autem nebo autobusem.

2. Schindlerova archa (60 minut) – po průchodu branou koncentračního tábora se návštěvníkům naskytne pohled na působivý soubor budov koncentračního tábora.

Vstup do historie (10 minut) – návštěvníci pak vstoupí do hlavní budovy Schindlerovy archy. Vstup a schodiště budou mít bílý, průsvitný, jakoby onyxový povrch, na němž budou promítány úryvky z filmu a ukázky příběhu. Budou použity architektonické prvky z brněnské vily Tugendhat, postavené Löw-Beerovými, které reprezentují zaniklé spojení německé, české a židovské kultury.

OBNOVA SCHINDLEROVY ARCHY

Procházíme ruinami a představujeme si, jak by měla vypadat návštěva přebudované Schindlerovy archy. Jak budou reagovat návštěvníci a žáci škol? Jak bychom mohli znova vdechnout život příběhu, lidem a dějinám v místech a budovách, v nichž se vše odehrálo?

V dubnu roku 2018 jsme na prohlídku Schindlerovy archy pozvali experty v oboru muzejnictví, historiky, zástupce z řad místních, dědičku po Schindlerových a zástupce rodiny Löw-Beerových, abychom si společně představili přestavěnou archu. Navrhli nám, jak by mohla vypadat hodinová prohlídka.

Co je však důležité - chceme znát i Vaše nápady týkající se opětovného budování archy.

Sledování filmu v místě, kde se vše událo (30 minut) - poté budou návštěvníci procházet původními, velmi působivými místnostmi, v nichž žili a pracovali Schindlerovi Židé.

Prohlídka prostoru, který bude ponechán ve stavu před rekonstrukcí.

Pak lidé vstoupí do překvapivě rozlehlé turbínové haly, která bude využívána jako hlavní kinosál a konferenční místnost.

Tato velká místnost si pod sklem v podlaze zachová své krásné tovární prvky. Bude zde velké promítací plátno, konferenční sezení a promítány ukázky filmu.

Návštěvníci by zde mohli sledovat i 30 minutový sestřih klíčových scén ze Spielbergova filmu (*Schindlerův příjezd do Krakova, oslavování s nacisty, Židé přichází pracovat do krakovské továrny, Schindler pozoruje vyklízení ghettta, koncentrační tábor, vytváření Schindlerova seznamu, hlavní náměstí v Krakově, scéna s vlakem, příjezd do Brněnce, ženy přijíždí do Brněnce, proslov na konci války, vyprávění mezi scénami*). Projekce filmu ve skutečné Schindlerově arše, společně s úvodem a dokumentárními materiály.

Setkání se Schindlerovými Židy prostřednictvím multimédií (20 minut) – poté chceme, aby se návštěvníci osobně setkali s Oskarem a Emilií Schindlerovými a s jejich Židy, a to za využití rozsáhlých archivů rozhovorů. K návštěvníkům budou promlouvat prostřednictvím multimédií. Proč Schindler s manželkou zachránili Židy? Jak tento příběh vypráví Schindlerovi Židé? Co se s nimi stalo po druhé světové válce? Vaše názory jsou vítány.

V místnosti vedle turbínové haly bude prostor pro setkání se 6 - 8 Schindlerovými Židy, prostřednictvím audiovizuálních médií.

Uprostřed tohoto sálu bude rovněž bílá, průhledná, jakoby onyxová bariéra, optimální pro hru světla a stínu a pro promítání příběhu. Zároveň onyxová zed' odkazuje na vilu Tugendhat, která je úzce spojena s rodinou Löw-Beerových.

3. Dějiny prostřednictvím Löw-Beerovy továrny (30 minut)

– po zhlednutí filmu a vyslechnutí silných osobních příběhů bude pro návštěvníky připravena uvolněnější procházka dějinami - uvidí zde 150 let historie tak, jak je pamatuje továrna. Ta byla svědkem mnoha historických událostí uplynulých 150 let – okamžiku, kdy Židé opouští ghetto, první a druhé světové války, komunismu, sametové revoluce a období po ní. Výstava bude tvořena dokumentárními videi a materiály ze života Oskara a Emilie Schindlerových, osobními příběhy ze života Löw-Beerů ve 30. letech a příběhy jejich útěku (z knihy Archy) a návratu o 80 let později. Přítomen bude motiv dokumentárních filmů, z nichž některé budou vytvořeny přímo pro potřeby muzea.

Popsali jsme pouze základní prohlídku. Zkuste si sami představit, co byste nejraději měli možnost zhlédnout v nově vybudované Schindlerově arše. Budeme rádi, když nám svůj názor sdělíte.

Archa bude propojena s dalšími turistickými aktivitami v okolí, pro případ delší návštěvy, nebo pobytu přes noc, jakož i pro výlety jednodenní - přímými vlaky nebo autem z Brna (45 minut), Prahy (2 hodiny) a Vídni (2,5 hodiny).

Spojení s regionálním turismem - budova terminálu a obchod s dokumenty poskytnou informace o dalších možných aktivitách v oblasti (turismus, cesty po stopách Židů do Boskovic a okolí, propojení s Brnem a vilou Tugendhat, která je součástí historie Löw-Beerů) těm návštěvníkům, kteří by v regionu chtěli strávit delší čas.

Stezky do přírody a sport - stezky v přírodě (půlhodinová trasa po stopách Löw-Beerů v obci nebo delší 45 minutová po okolní krajině) poskytnou kontrastní vyžití pro návštěvníky, kteří budou chtít v Brněnci strávit celý den. Bude tu také možnost provozování různých sportů a vycházeckého nádherné okolní krajiny.

Základní, cenově výhodné skupinové ubytování může být zajištěno v nejvyšším patře Schindlerovy archy, v němž spali Židé. Postupně počítáme s vybudováním dalšího ubytování v někdejší pracovní vile rodiny Löw-Beerových, která je též zcela původní, nicméně nyní potřebuje zachránit a zajistit proti dalším škodám.

KDO BUDE MUZEUM NAVŠTĚVOVAT

Příběh Schindlerovy archy je jeden z nejuznávanějších příběhů druhé světové války a továrna jedním z jejích nejdůležitějších míst. Areál byl důmyslně vybudován v samotném srdci Evropy, a je skvěle přístupný. Bude tedy lákadlem pro turisty a studenty z Brna, Prahy, Rakouska a Německa. Podobná místa přilákají statisíce návštěvníků ročně.

Zaměříme se na:

Studenty a žáky: půldenní prohlídka pro školní třídy z České republiky, Vídni, Rakouska a Německa, spojená s dalšími aktivitami - např. vytvoření krátkého filmu, sport nebo výlety do přírody po vybudovaných stezkách. Bude možnost využít výhodné skupinové ubytování v nejvyšším patře továrny, v němž přespávali i Schindlerovi Židé.

Základní hodinovou prohlídku pro turisty na hlavní trase do Prahy, Brna a pro ty, kteří aktivně vyhledávají evropské židovské památky. Lze prodloužit o další hodinu plnou aktivit, případně na celodenní návštěvu či pobyt přes noc. Možno propojit s dalšími turistickými aktivitami ať už přímo v místě nebo v širším regionu.

Semináře a akce: dvouhodinové nebo večerní prohlídky k uvedení současných témat do kontextu – židovský památník, evropské otázky, obchodní a kulturní záležitosti, která se prolínají do minulosťi, současnosti i budoucnosti.

JAKÉ BUDOU DALŠÍ KROKY?

Rodina Löw-Beerových a Nadační fond Archa – rodiny Löw-Beer a Oskara Schindlera jsou odhodlání zachránit a společně znovu začít psát dějiny. Potřebují Vaši pomoc a podporu.

1. Vytvořit nadační fond (září 2018) – sjednocení všech budov do otevřené apolitické fundace. Konzultace a podněty.

2. Konzultace (září 2018 – březen 2019 – vytvoření videa a dokumentu o plánech určených k diskuzi, přijímání podnětů a návrhů.

3. Záchrana archy (červenec 2018 – prosinec 2019)

- a. Zabezpečení areálu – zamezení zborcení, zajištění střech, základních dřevěných a kovových konstrukcí, kamery, ostraha.
- b. Příprava areálu – architektonické návrhy a vyčištění místa z hlediska životního prostředí v souvislosti s jeho nedávným využíváním k textilní produkci.

4. Budování archy (2019 – 2021)

- a. První přestavba – otevřít příběh Schindlera a Schindlerovy archy v hlavní budově - promítání filmu, multimedialní setkání se Schindlerovými Židy.
- b. Postupný rozvoj areálu – postupné budování areálu, přizpůsobené přáním přispěvatelů - těm, kteří zde najdou domov (archu) pro svou činnost. Součástí budou archivy manželů Schindlerových, německo-rakouská budova, prostory pro pořádání seminářů a aktivit

JAK NÁS MŮŽETE PODPOŘIT

Existují tři způsoby, jak nás v této fázi projektu můžete podpořit:

- 1. Zpětná vazba a konzultace záměru:** zašlete zpětnou vazbu, odkazy a nápady ohledně projektu na consultation@arksfoundation.net
- 2. Podpora a finance:** podpořte záchrany a obnovu archy

Záchrana archy: počátečním cílem je získat 300.000 Euro na zabezpečení základní stavby, a to jak z architektonického hlediska, tak v rámci zajištění bezpečnosti v areálu. Následovat bude ekologické čištění a příprava celého prostranství. Přispět můžete i vy - více na www.arksfoundation.net

Obnova archy: můžete také pomoci zprostředkovat kontakty s potenciálními klíčovými partnery, kteří by projekt mohli vnímat jako svoji domovskou platformu, mezi něž patří například:

Spielberg and Shoah Foundation
Rakouská a německá muzea a vlády
Evropské fondy
ČR a kraje
Subjekty vlastnící související materiály a dědictví

- 3. Staňte se přáteli Nadačního fondu.** Pro získávání aktuálních informací se registrujte a napište nám email na contact@arksfoundation.net.

Löw-Beer & Schindler
Foundation

Pomozte nám zachránit a obnovit Archu!

Pro aktuální a kompletní informace navštivte prosím
naše stránky: **www.arksfoundation.net**